

A mediating role of interpersonal sensitivity in the relationship between schematic mentalities and incompatible conflict resolution in single-parent women

Negar Razeghi¹, Akram Dehghani², Shahrbanoo Ghahari³, Seyed Abbas Haghayegh⁴

1. Ph.D Candidate in General Psychology, Department of Psychology, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran. E-mail: nr_198463@yahoo.com

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran. E-mail: Ddehghani55@yahoo.com

3. Assistant Professor, Department of Mental Health, School of Mental Health and Behavioural Sciences (Tehran Institute of Psychiatry), University of Medical Sciences, Tehran, Iran. E-mail: ghahhari.sh@iums.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Psychology, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran. E-mail: Abbas_haghayegh@yahoo.com

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article history:
Received 09 September 2024
Received in revised form 06 October 2024
Accepted 11 November 2024
Published Online 21 March 2025

Keywords:
interpersonal,
sensitivity,
schematic mentalities,
incompatible conflict
resolution,
single parent women

ABSTRACT

Background: Schema modes, as stable patterns of thoughts, feelings, and behaviors formed during childhood, play a fundamental role in how individuals cope with conflicts. Dysfunctional conflict resolution, particularly in single mothers, may interact with these schema modes and be influenced by interpersonal sensitivity. Interpersonal sensitivity, defined as the ability to understand and respond to others' emotions, can serve as a mediating factor in this relationship. However, existing studies have largely overlooked the mediating role of interpersonal sensitivity in this context, leaving a research gap in understanding these interactions.

Aims: This study aimed to examine the mediating role of interpersonal sensitivity in the relationship between schema modes and dysfunctional conflict resolution in single mothers.

Methods: A descriptive-correlational research method was utilized based on structural equation modelling. The statistical population consisted of women aged 20 to 30 in Tehran during the second half of the year 2023. A total of 359 participants were selected using a convenience sampling method. The research instruments included the Interpersonal Sensitivity Questionnaire (Boyce & Parker, 1989), the Schema Mentalities Questionnaire (Young, et al., 2003), and the Incompatible Conflict Resolution scale (Thomas, 1974). Data analysis was conducted using structural equation modelling with AMOS-24 software.

Results: The findings demonstrated that the proposed model fit the empirical data well. Schema modes had a direct effect on dysfunctional conflict resolution and an indirect effect through interpersonal sensitivity as a mediator ($p < 0.05$). Additionally, interpersonal sensitivity had a direct effect on dysfunctional conflict resolution in single mothers ($p < 0.05$).

Conclusion: The findings of this study have significant implications for counseling and psychological interventions targeting single mothers. Enhancing interpersonal sensitivity through skill training or psychological therapy could improve conflict resolution strategies and mitigate the adverse effects of maladaptive schema modes. These results can guide the development of support programs aimed at improving the quality of life for this vulnerable population.

Citation: Razeghi, N., Dehghani, A., Ghahari, Sh., & Haghayegh, S.A. (2025). A mediating role of interpersonal sensitivity in the relationship between schematic mentalities and incompatible conflict resolution in single-parent women. *Journal of Psychological Science*, 24(145), 177-195. [10.52547/JPS.24.145.177](https://doi.org/10.52547/JPS.24.145.177)

Journal of Psychological Science, Vol. 24, No. 145, 2025

© The Author(s). DOI: [10.52547/JPS.24.145.177](https://doi.org/10.52547/JPS.24.145.177)

✉ **Corresponding Author:** Akram Dehghani, Assistant Professor, Department of Psychology, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.

E-mail: Ddehghani55@yahoo.com, Tel: (+98) 9131263604

Extended Abstract

Introduction

One of the most significant changes in society over the past two generations has been the evolution of the institution of marriage and family. This includes the rising rates of divorce, cohabitation, the birth of children outside of marriage, and more permissive attitudes toward sexual relationships. As a result, the number and types of single-parent families have increased, leading to a redefinition of what constitutes a family (ReCcabson, 2024). With the proliferation of these phenomena, psychologists and sociologists have studied the impact of living in single-parent families compared to dual-parent families (those in official marriages) on children's behaviours and well-being. The findings from this comparative research indicate significant differences in children's cognitive, emotional, social, academic, health, physical, and sexual development between those from single-parent families and those from intact families, particularly among children from families where divorce was the cause of single parenthood (Ranjan et al., 2023).

A major effect of single-parent families arising from divorce is the poor conflict resolution skills that can have lasting impacts on their children. These children often carry the consequences of such unresolved conflicts into their family formations and marriages (Chavda & Nisarga, 2023). Marital conflicts can seriously damage the psychological health and communication skills of couples (Feeney & Karantzas, 2017). Such conflicts generally lead to decreased happiness, reduced marital satisfaction, lower self-esteem, increased psychological distress, and diminished marital intimacy (Hawkins & Booth, 2005).

This suggests that poor conflict resolution is particularly common among single-parent mothers, highlighting the need for further investigation of related variables (Chavda & Nisarga, 2023). One key factor contributing to communication problems and marital conflicts in the later stages of life for single-parent women is interpersonal sensitivity (Daryanani, et al., 2016). Interpersonal sensitivity refers to an excessive awareness of and hypersensitivity to the

behaviours and feelings of others, characterized by discomfort, avoidance behaviours, low self-esteem, and shyness in interpersonal relationships (You, et al., 2018; Masillo, et al., 2017).

Women, especially those who became single parents during childhood and adolescence due to divorce, may adjust their behaviour to meet their spouses' expectations to reduce the risk of blame or rejection (Daryanani, et al., 2016). When these women face criticism or rejection from their husbands, they often feel inadequate and inferior, leading to difficulties in marital interactions and frequent misinterpretations of their husbands' behaviours. This illustrates their challenges in resolving marital conflicts (Chavda & Nisarga, 2023).

Additionally, mental schemas can influence individuals' conflict resolution abilities, particularly interpersonal sensitivity (Letafati Beris et al., 2021). Studies on marital conflicts have identified the significant roles of social, cultural, legal, economic, and psychological factors, with schemas playing an impactful role as well (Molayem Raftar et al., 2019). In couple relationships, these schemas influence attitudes, priorities, and behaviours.

Thus, theoretically, interpersonal sensitivity may act as a mediator in the relationship between mental schemas and the difficulty in resolving conflicts in crucial relationships like marriage. Understanding and confirming this mediator's role could improve therapeutic interventions for couples experiencing marital conflicts (Roediger, et al., 2020). In this context, mental schemas are viewed as foundational components of relationships, affecting emotional and cognitive dynamics within marital interactions. Identifying the role of interpersonal sensitivity may facilitate more efficient and effective improvements in conflict resolution strategies for single-parent women.

The main aim of the current study was to explore the mediating role of interpersonal sensitivity in the relationship between mental schemas and ineffective conflict resolution among single-parent women.

Method

The study adopted a descriptive-correlational design based on structural equation modeling (SEM). The statistical population included all single mothers aged

20–30 residing in Tehran during the second half of 2023. Sample size determination followed Stevens' (1994) recommendation, which suggests 5 to 20 participants per measured variable in SEM. Given the presence of 13 measured variables, the minimum required sample size was 260. However, to enhance validity, generalizability, and considering the large population of Tehran, 400 individuals were selected using convenience sampling. After excluding 41 incomplete or inaccurately completed questionnaires, the final sample consisted of 359 participants. Inclusion criteria were: (1) age between 20–30 years, as this age range is critical for forming serious interpersonal relationships, while older participants may have developed improved conflict resolution strategies through education and experience; (2) residency in Tehran; (3) having lived with one parent since at least the age of 4; (4) voluntary participation with informed consent; and (5) basic literacy and physical ability to complete the questionnaires. Exclusion criteria included failure to properly complete the questionnaires or missing responses to

at least three items in any of the instruments. Data were collected using the Interpersonal Sensitivity Measure (Parker & Bays, 1989), the Schema Mode Inventory (Young et al., 2003), and the Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument (1974). Pearson correlation and SEM were employed for data analysis using SPSS version 25 and AMOS version 24.

Results

The results of the Pearson correlation test revealed the following relationships: the correlation between incompatible conflict resolution and schematic mentalities was 0.139, while the correlation between interpersonal sensitivity and incompatible conflict resolution was 0.387. Additionally, the correlation between schematic mentalities and interpersonal sensitivity was 0.499. An analysis of skewness and kurtosis indicated that the distributions of the variables were approximately normal. Furthermore, all criteria for using structural equation modelling were met at a significance level greater than 0.05.

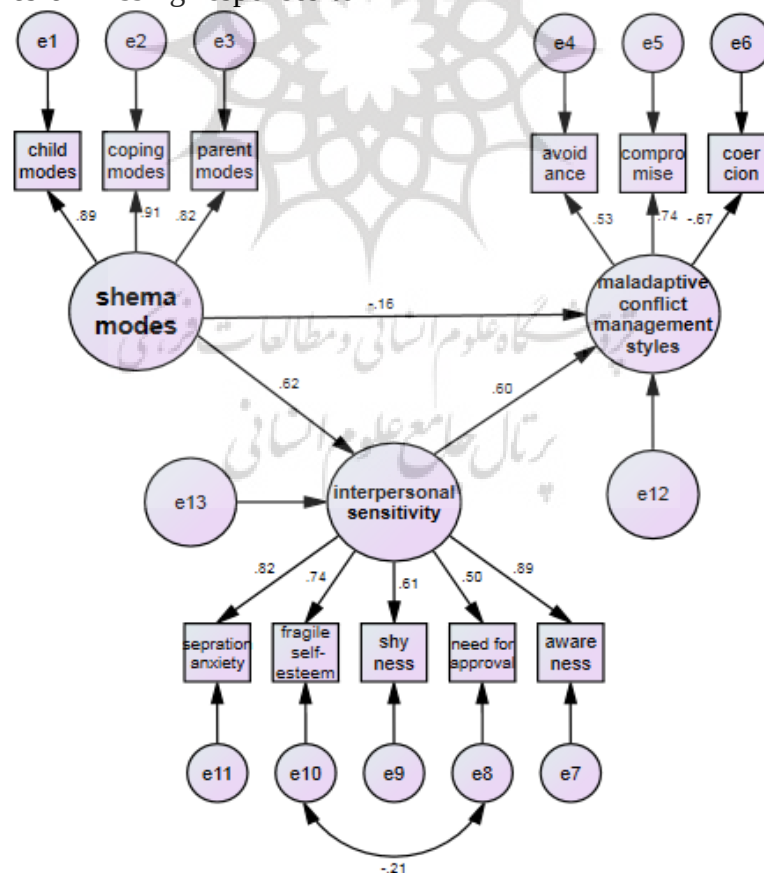

Figure 1. Schematic of the modified model of the proposed research in standard mode

Table 1. The fit indices of the modified research model

Goodness of fit index type	Index limits for acceptable fit	Index limits for good fit	Index limits for perfect-fit	Observed size	Fit result
value of the statistic (df) χ^2	Ratio of the χ^2 statistic to the Dof less than 5	Ratio of the χ^2 statistic to the Dof less than 3	Ratio of the χ^2 statistic to the Dof less than 2	97.11 (40)	Good
p-value of the χ^2 test				0.001	
Ratio of the χ^2 statistic to the Dof*				2.43	
RMSEA	< 0.1	< 0.08	< 0.05	0.064	good
SRMR	< 0.1	< 0.08	< 0.05	0.059	good
CFI	> 0.8	> 0.9	> 0.95	0.969	perfect
NFI	> 0.8	> 0.9	> 0.95	0.948	good
TLI	> 0.8	> 0.9	> 0.95	0.957	perfect
GFI	> 0.8	> 0.9	> 0.95	0.954	perfect
AGFI	> 0.8	> 0.9	> 0.95	0.925	good

Table 2. The significance of the coefficients for both direct and indirect paths within the model

Direct path	Standard path coefficient (β)	Non-standard path coefficient	Critical size	Sig
Unhealthy cognitive patterns related to interpersonal sensitivity	0.62	0.08	11.55	0.001
Unhealthy cognitive patterns related to ineffective conflict resolution	-0.16	-0.01	-1.85	0.065
The role of interpersonal sensitivity in ineffective conflict resolution	0.60	0.07	5.79	0.001
Indirect pathways to resolving conflicts	Standard indirect effect	Upper bound	Lower bound	sig
The impact of cognitive patterns on ineffective conflict resolution through interpersonal sensitivity	0.369	0.469	0.282	0.001

Table 2 evaluates the significance of the coefficients linked to the direct paths in the proposed research model.

Conclusion

This study aimed to examine the mediating role of interpersonal sensitivity in the relationship between schema modes and maladaptive conflict resolution in single mothers. The results indicated that schema modes—specifically child mode, coping mode, and parent mode—have an indirect effect on maladaptive conflict resolution through interpersonal sensitivity. To explain this finding, it's important to recognize that the relationship between schema modes and maladaptive conflict resolution styles in single mothers is complex, particularly due to the mediating role of interpersonal sensitivity. Schema modes, which often arise from early life experiences, can shape individuals' views of themselves and others, leading to maladaptive conflict resolution styles. For example, women who experienced rejection or neglect in childhood may develop negative schemas about themselves and their interpersonal relationships, which directly impact how they handle

conflicts (Fuchshuber, et al., 2019). These schemas can heighten sensitivity to rejection, potentially leading to maladaptive conflict resolution strategies such as avoidance or aggression (Young et al., 2024). In this context, interpersonal sensitivity as a mediating factor can facilitate this process. Women who are more sensitive to rejection or acceptance in relationships may respond with exaggerated or inappropriate reactions when facing conflict (Daryanani, et al., 2016).

Additionally, the results revealed a significant direct effect of schema modes on maladaptive conflict resolution in single mothers. This relationship is particularly influenced by early experiences and behavioral patterns developed during childhood (Young et al., 2024). Schema modes, often stemming from negative experiences such as parental rejection or neglect, can lead to the formation of negative beliefs about oneself and others. These beliefs may reinforce maladaptive styles like avoidance or aggression when addressing conflicts. Single mothers who have experienced emotional trauma during childhood may, due to heightened sensitivity to rejection or neglect, adopt these styles in conflict

situations. Such behaviors are more likely to emerge, especially when they feel threatened or emotionally abandoned. Moreover, negative schemas regarding self-worth and trust in others can lead to heightened emotional reactions and an inability to manage conflicts effectively (Fuchshuber, et al., 2019). Overall, negative schema modes in single mothers can directly impact their maladaptive conflict resolution strategies, reinforcing the findings of Cheshme Noshi, et al. (2021), who demonstrated that modifying maladaptive schema modes can significantly improve conflict resolution styles in women.

In examining the direct effect of interpersonal sensitivity on maladaptive conflict resolution among single mothers, it can be argued that this relationship is significantly influenced by their emotional and social experiences. Single mothers who are highly sensitive to rejection or neglect may respond more intensely and maladaptive to conflicts due to past experiences such as divorce or separation (Daryanani, et al., 2016). This heightened sensitivity can lead them to adopt maladaptive styles, such as avoidance or aggression, as a means of self-protection against the emotional and social harm that often accompanies relational failure. Consequently, high interpersonal sensitivity may hinder their ability to resolve conflicts adaptively, resulting in emotional and excessive reactions (Chavda & Nisarga, 2023). This aligns with findings from studies by Masaroğulları & Çerkez (2024), which indicated that mothers' conflict resolution styles significantly affect their interpersonal sensitivity, interpersonal skills, and their children's behavioral issues, and from Fousiani, et al. (2024), which showed that adopting adaptive conflict resolution styles can reduce interpersonal conflicts and sensitivities in women.

Moreover, single mothers may struggle with conflict management in their relationships due to the daily economic and psychological pressures they face. These pressures can propel their conflict resolution styles towards maladaptive behaviors and emotional responses. Thus, a heightened sensitivity to relationships and fear of rejection may reinforce maladaptive conflict resolution styles, particularly in stressful and emotional situations.

Overall, the results suggest that schema modes and interpersonal sensitivity significantly impact maladaptive conflict resolution in single mothers. Additionally, interpersonal sensitivity mediates the relationship between schema modes and maladaptive conflict resolution. This finding underscores the importance of schema modes (child, coping, and parent) and interpersonal sensitivity in the context of maladaptive conflict resolution. Evaluating and addressing interpersonal sensitivity about schema modes during therapeutic interventions for single mothers with maladaptive conflict resolution styles may improve support services for this population.

Some limitations of this study include generalizability; the research focused on a specific group of single mothers, which may limit the applicability of the findings to broader populations. There are also methodological limitations, such as the reliance on self-report tools to measure schema modes and interpersonal sensitivity. These tools may be affected by social or perceptual biases, potentially compromising the results' accuracy. Additionally, data collection from a small or specific sample may reduce the external validity of the research. The influence of other variables—such as educational level, financial status, or types of past experiences—on conflict resolution in single mothers was not explored in this study. It is also important to note that controlling for all possible factors is not feasible and may affect result accuracy. Time and location constraints, such as conducting research within a specific timeframe or geographical area, could impact the findings; long-term or geographically diverse studies may not have been possible. Such limitations may impede the identification of long-term trends or geographical differences.

Based on these insights, it is suggested that educational programs aimed at identifying and altering negative schema modes could assist single mothers in recognizing and modifying maladaptive conflict resolution styles. These programs may involve group workshops, individual counselling sessions, or schema-based therapies that offer effective techniques for managing conflicts. Additionally, establishing support networks through counselling or social groups could help reduce

interpersonal sensitivities among single mothers. Such support systems could empower them to confront daily challenges more effectively and manage their relationships more positively.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: In order to maintain the ethical principles in this research, it was tried to data collection after obtaining the consent of the participants. Also, the participants were assured about confidentiality in maintaining private information and providing results without specifying the names and details of people's ID.

Funding: This study was conducted as a PhD thesis with no financial support.

Authors' contribution: The first author was the senior author, the second were the supervisors and the third was the advisors.

Conflict of interest: the authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: We hereby express our thanks and appreciation to the supervisors and advisors of this research and the single parent women who participated in this research.

نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه ذهنیت‌های طرحواره‌ای با حل ناسازگارانه تعارض زنان تک‌والد

نگار رازقی^۱، اکرم دهقانی^۲، شهربانو قهاری^۳، سید عباس حقایق^۴

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران.

۳. استادیار، گروه سلامت‌روان، دانشکده علوم رفتاری و سلامت‌روان (انستیتو روان پزشکی تهران)، دانشگاه علوم پزشکی، تهران، ایران.

۴. دانشیار، گروه روانشناسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۱۹

بازنگری: ۱۴۰۳/۰۷/۱۵

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۲۱

انتشار برخط: ۱۴۰۴/۰۱/۰۱

کلیدواژه‌ها:

حساسیت بین فردی،
ذهنیت‌های طرحواره‌ای،
حل ناسازگارانه تعارض،
زنان تک‌والد

زمینه: ذهنیت‌های طرحواره‌ای به عنوان الگوهای پایداری از افکار، احساسات و رفتارها که در دوران کودکی شکل می‌گیرند، می‌توانند در شیوه‌های مقابله با تعارضات نقش اساسی ایفا کنند. حل ناسازگارانه تعارض، به‌ویژه در زنان تک‌والد، می‌تواند با این ذهنیت‌ها در تعامل باشد و تحت تأثیر حساسیت بین فردی قرار گیرد. حساسیت بین فردی، به عنوان توانایی درک و پاسخ‌دهی به احساسات دیگران، ممکن است نقش میانجی در این رابطه ایفا کند. با این حال، تحقیقات موجود کمتر به بررسی نقش حساسیت بین فردی در این زمینه پرداخته‌اند، و شکاف پژوهشی در تبیین این روابط وجود دارد.

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه ذهنیت‌های طرحواره‌ای و حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک‌والد بود.

روش: روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل تمامی زنان ۲۰ تا ۳۰ ساله شهر تهران در نیمه‌ی دوم (شش ماه دوم) سال ۱۴۰۲ بودند. تعداد ۳۵۹ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه حساسیت بین فردی (پارکر و بایس، ۱۹۸۹)، ذهنیت‌های طرحواره‌ای (یانگ و همکاران، ۲۰۰۳) و حل ناسازگارانه تعارض (توماس و کیلمن، ۱۹۷۴) بود. به منظور تحلیل داده‌ها از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار AMOS-24 استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد مدل براساس داده‌های تجربی برازش مطلوب دارد و همچنین ذهنیت‌های طرحواره‌ای اثر مستقیم بر سبک حل ناسازگارانه تعارض و نیز ذهنیت‌های طرحواره‌ای اثر غیرمستقیم به واسطه حساسیت بین فردی بر سبک حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک‌والد دارد ($P < 0/05$). همچنین حساسیت بین فردی اثر مستقیم بر سبک حل ناسازگارانه تعارض زنان دارد ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش می‌تواند کاربردهای مهمی در حوزه مشاوره و مداخله‌های روانشناختی برای زنان تک‌والد داشته باشد. تقویت حساسیت بین فردی از طریق آموزش‌های مهارتی یا درمان‌های روانشناختی می‌تواند به بهبود شیوه‌های حل تعارض کمک کند و از تأثیرات منفی ذهنیت‌های طرحواره‌ای ناسازگار جلوگیری کند. این نتایج می‌توانند به طراحی برنامه‌های حمایتی برای این گروه آسیب‌پذیر کمک کنند و کیفیت زندگی آن‌ها را بهبود بخشند.

استناد: رازقی، نگار؛ دهقانی، اکرم؛ قهاری، شهربانو؛ و حقایق، سید عباس (۱۴۰۴). نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه ذهنیت‌های طرحواره‌ای با حل ناسازگارانه تعارض زنان تک‌والد. مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۴، شماره ۱۴۵، ۱۷۷-۱۹۵.

DOI: [10.52547/JPS.24.145.177](https://doi.org/10.52547/JPS.24.145.177) ۱۴۰۴، شماره ۱۴۵، دوره ۲۴

نویسندگان: © CC BY NC ND

✉ نویسنده مسئول: اکرم دهقانی، استادیار، گروه روانشناسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران. رایانامه: Ddehghani55@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۳۱۲۶۳۶۰۴

مقدمه

خانواده نهادی مقدس و هسته نخستین جامعه و از عوامل اصلی انتقال فرهنگ، اندیشه، اخلاق، سنت و عواطف از نسلی به نسل دیگر است و ثمره این نهاد فرزند است (کانتوا، ۲۰۲۴). در این میان بیشترین سهم تربیت و تأثیرپذیری بر فرزندان از آن مادران است زیرا مادر از ابتدایی‌ترین مراحل پیدایش به عنوان مربی همراه انسان است. مادر مظهر عشق و فداکاری و ایثار است. او زیباترین کلمه در عالم خلقت است که تمام سختی‌ها و مشقت‌ها را بدون چشم‌داشتی تحمل می‌کند. مادر بودن لطفی است که خداوند به جنس زن نموده و در پرتو این لطف مادر بار سنگینی از مسئولیت را بر دوش می‌کشد. در حقیقت مادر اصل، ریشه و سرچشمه کودک است و کودک انعکاسی از وجود اوست که سرمایه اصلی شخصیت خویش را از او دریافت می‌کند (صفایی و همکاران، ۱۴۰۳).

یکی از مهم‌ترین تغییرات در دو نسل گذشته جوامع، پیرامون ازدواج و نهاد خانواده رخ داده است، به گونه‌ای که رشد فزآینده رخدادهایی نظیر افزایش طلاق، زندگی مشترک بدون ازدواج، تولد فرزندان نامشروع، روابط آزاد جنسی، تعداد و انواع خانواده‌های تک‌والدی را در پی بازتعریف خانواده افزایش داده است (ری سیکاسون، ۲۰۲۴). روانشناسان و جامعه‌شناسان با گسترش چنین پدیده‌ای، اثرات زندگی در انواع خانواده‌های تک‌والد و خانواده‌های دو والد واقعی (مزدوج رسمی) را بر رفتار و وضعیت فرزندان بررسی کرده‌اند. نتایج این تحقیقات تطبیقی حاکی از وجود اختلاف معنی‌دار در زمینه رشد شناختی، عاطفی، اجتماعی، تحصیلی، بهداشتی، جسمی و جنسی فرزندان و حتی مادران خانواده‌های تک‌والد با فرزندان و مادران خانواده‌های دو والد واقعی مخصوصاً در خانواده‌هایی که به دلیل طلاق تک‌والدی شده‌اند؛ وجود دارد (رانجان و همکاران، ۲۰۲۳).

یکی از مهم‌ترین تأثیرات در خانواده‌های تک‌والدی ناشی از طلاق؛ حل ناسازگارانه تعارض^۱ است که می‌تواند تأثیرات پایداری را در فرزندان آن‌ها بگذارد و حتی هنگام تشکیل خانواده و دوران زناشویی این فرزندان نیز تحت تأثیر راه‌حل‌های ناسازگارانه تعارض قرار گیرند (چاودا و نیسارگا، ۲۰۲۳). چراکه ممکن هست تک‌والدی شدن فرزندان این گونه خانواده‌ها

بدلیل عدم حل ناسازگارانه تعارضات والدینی اتفاق افتاده باشد (رانجان و همکاران، ۲۰۲۳). معمولاً در اوایل ازدواج زوجین نسبت به یکدیگر رابطه عاطفی عمیق و تعهد دائمی احساس می‌کنند؛ ولی برخی از زوج‌ها به تدریج با هم دچار تعارض می‌شوند. تعارض زناشویی نوعی از درگیری مداوم بین زوجین است که حداقل در یکی از آن‌ها ظاهر می‌شود (ویلسون و همکاران، ۲۰۱۷). تعارضات زناشویی می‌تواند صدمات جدی به مؤلفه‌های روانی و ارتباطی زوجین وارد کند (فینی و کارانتزاس، ۲۰۱۷). همچنین منجر به کاهش شادکامی، رضایت زناشویی و عزت نفس، افزایش علائم پریشانی روانشناختی، و کاهش صمیمیت زناشویی می‌شود. کوردک (۱۹۹۴)، سبک‌های حل تعارض را در چهار دسته طبقه‌بندی می‌کند: مثبت، عقب‌نشینی، سازش و درگیری. سبک مثبت حل تعارض از راه‌های سازنده برای حل اختلافات تشکیل شده است، که در آن افراد قادر به مذاکره و سازش در مورد راه‌حل‌هایی هستند که به نفع هر دو همسر باشد. در سبک عقب‌نشینی مدت سکوت طولانی می‌شود و همسران از بحث در مورد مشکلات موجود اجتناب می‌کنند که این موضوع باعث می‌شود نسبت به اهمیت رابطه و لزوم حل اختلاف بی‌علاقه به نظر برسند. در روش سازش به عنوان یکی دیگر از سبک مجادله، فرد برای اجتناب از بحث و مجادله، بدون اینکه نظر خود را ابراز بدارد یا از دیدگاه خود دفاع کند راه‌حل و نظر فرد مقابل را می‌پذیرد و با آن سازش می‌کند. سرانجام، سبک حل تعارض درگیری شامل حملات شخصی، توهین و از بین رفتن کنترل هیجانی و یا رفتاری می‌باشد (واگنر و همکاران، ۲۰۱۹). تحقیقات نشان داده‌اند که توانایی زوجین در حل مؤثر مسئله و تعارضات ارتباطشان در افزایش صمیمیت روانی، فکری و جسمی آن‌ها مؤثر است (صادقی‌فرد، ۲۰۱۵). بر همین اساس به نظر می‌رسد که عدم حل ناسازگارانه تعارضات زناشویی در زنان تک‌والد شیوع بیشتری دارد و نیاز به بررسی متغیرهای مرتبط و تبیین‌کننده آن بیشتر احساس می‌گردد (چاودا و نیسارگا، ۲۰۲۳). یکی از عواملی که می‌تواند در بروز مشکلات ارتباطی و تعارضات زناشویی در مراحل بعدی زندگی زنان تک‌والدی نقش داشته باشد، حساسیت بین فردی^۲ است (داریانای و همکاران، ۲۰۱۶). حساسیت بین فردی به معنای آگاهی و حساسیت بیش از حد، نسبت به رفتار و احساسات دیگران است که با احساس ناراحتی، رفتارهای اجتنابی، عزت نفس پایین

^۱. incompatible conflict resolution

^۲. interpersonal sensitivity

و کمرویی در روابط بین فردی مشخص می‌شود (یو و همکاران، ۲۰۱۸؛ ماسیلو و همکاران، ۲۰۱۷). حساسیت بین فردی بالا عموماً با مشغولیت ذهنی، گوش به زنگی نسبت به رفتار و خلق اطرافیان و حساسیت نسبت به دریافت انتقاد و طرد در تعاملات اجتماعی همراه است (اسلانکوا و همکاران، ۲۰۱۹). حساسیت بین فردی ساختاری چندبعدی، شامل آگاهی بین فردی (حساسیت به تعاملات بین فردی و هوشیاری فرد نسبت به رفتار و احساسات دیگران)، اضطراب جدایی (اضطراب فرد زمان جدا شدن از افراد مهم زندگی و بالاخص تکیه‌گاه دلبستگی)، کمرویی (عدم جرأت‌مندی و ترس از ناراحت کردن دیگران)، خوددرونی شکننده (فرد احساسات درونی خود را به خاطر ترس از طرد شدن و مورد انتقاد قرار گرفتن بیان نمی‌کند) و نیاز به تأیید (تمایل فرد برای خشنود کردن و رضایت دیگران) است (اوتسوکا و همکاران، ۲۰۱۷). زنان مخصوصاً زنانی که به دلیل طلاق، در دوران کودکی و نوجوانی تک‌والد شدند با حساسیت بین فردی بالا رفتارشان را برای به حداقل رساندن خطر سرزنش یا طرد، توسط انتظارات همسران خود تعدیل می‌کنند (داریانای و همکاران، ۲۰۱۶). این زنان زمانی که مورد انتقاد و طرد همسر خود قرار می‌گیرند احساس بی‌کفایتی و کمبود در مقایسه با همسر و رنج در تعاملات زناشویی همراه با تفسیرهای نادرست مکرر از رفتار همسران خود دارند که این نشان دهنده عدم توانایی آن‌ها در حل تعارضات زناشویی خود است (چاودا و نیسارگا، ۲۰۲۳).

همچنین به نظر می‌رسد که ذهنیت‌های طرحواره‌ای^۱ به واسطه حساسیت بین فردی بر حل ناسازگارانه تعارض افراد اثر می‌گذارند (لطافتی بريس و همکاران، ۱۴۰۰). در واقع در مطالعات صورت گرفته پیرامون تعارضات زناشویی، علاوه بر عوامل اجتماعی، فرهنگی، حقوقی، اقتصادی و روانشناختی، به نقش تأثیرگذار طرحواره‌ها نیز اشاره شده است (ملایم رفتار و همکاران، ۲۰۱۹). تعریفی که از ذهنیت‌های طرحواره‌ای ارائه شده عبارت است از «طرحواره‌ها یا عملکردهای طرحواره‌ای سازگار یا ناسازگاری که در حال حاضر در سیستم پردازش اطلاعات فرد فعال شده اند»، این طرحواره‌ها می‌توانند مثبت یا منفی باشند و در اوایل زندگی یا در سال‌های بعدی شکل بگیرند و در اکثر اوقات نیز در موقعیت‌هایی برانگیخته

می‌شوند که به آن‌ها حساسیت زیادی داریم. به همین علت در روابط میان زوجین، این طرحواره‌ها، اهمیت، نگرش و عملکرد رابطه را تحت تأثیر قرار می‌دهند (یانگ و همکاران، ۱۴۰۳). چهارده ذهنیت طرحواره‌ای وجود دارد که در چهار گروه ذهنیت‌های کودکان، ذهنیت‌های والد ناکارآمد، ذهنیت‌های مقابله‌ای ناکارآمد، و ذهنیت بزرگسال سالم قرار می‌گیرند (رودیگر و همکاران، ۲۰۱۸).

گرچه روابط ساختاری متغیرهای نامبرده شده مورد بررسی قرار نگرفته است ولی پژوهش‌های بسیاری از جمله ماسارگلاری و سرکس (۲۰۲۴)؛ فوسیانای و همکاران (۲۰۲۴)؛ جانوسکی و همکاران (۲۰۲۳)؛ مهدی‌فر و همکاران (۲۰۲۳)؛ چشمه‌نوشی و همکاران (۲۰۲۱)؛ رابطه بین این متغیرها و تأثیر آن‌ها را بر یکدیگر نشان داده است، همچنین به نظر می‌رسد بهبود ذهنیت‌های طرحواره‌ای بر اساس بهبود حساسیت بین فردی باعث بهبود حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک‌والد می‌شود. حل تعارض در زنانی که در دوران کودکی تنها با یکی از والدین خود زندگی کرده‌اند، ممکن است تحت تأثیر تجربیات گذشته‌شان قرار گیرد. این زنان ممکن است به دلیل تجربه عدم ثبات یا روابط ناکامل در دوران کودکی، مشکلاتی در ایجاد روابط پایدار و حل تعارض به‌طور مؤثر داشته باشند. آن‌ها ممکن است حساسیت بیشتری به طرد یا بی‌توجهی داشته باشند و به‌طور ناخودآگاه از سبک‌های حل تعارض اجتناب یا پرخاشگری استفاده کنند تا از آسیب‌های عاطفی احتمالی جلوگیری کنند. همچنین، این تجربیات می‌توانند منجر به شکل‌گیری ذهنیت‌های طرحواره‌ای منفی درباره خود یا دیگران شوند که بر واکنش‌هایشان در موقعیت‌های تعارضی تأثیر می‌گذارد (فوتشابر و همکاران، ۲۰۱۹). بنابراین از لحاظ نظری حساسیت بین فردی به‌طور بالقوه میانجی رابطه میان ذهنیت‌های بین فردی و ناتوانی در حل تعارضات در روابط مهم مانند رابطه زناشویی است که بررسی و تأیید نقش آن می‌تواند منجر ارتقاء مداخله‌های فردی و زوج درمانی برای تعارض‌های زناشویی گردد (رودیگر و همکاران، ۲۰۲۰). علاوه بر این اخیراً بر اهمیت مفهوم سازی نقش حساسیت بین فردی و ذهنیت‌های طرحواره‌ای در موضوعات و مشکلات خاصی مانند تعارضات زناشویی در زنان و مردان متأهل مخصوصاً

1. schematic mentalities

تک‌والد جهت بهبود مداخله‌ها و افزایش درک ریشه مشکلات آن‌ها تأکید شده است (جانسوکی و همکاران، ۲۰۲۳).

در مجموع به نظر می‌رسد که عدم توانایی در حل تعارضات زناشویی در جامعه ایران به واسطه عواملی مانند تغییر در سبک زندگی خانواده‌ها و افزایش زنان و مردان تک‌والدی روند افزایشی داشته و به یک مسئله اساسی تبدیل شده است. در همین راستا شناسایی متغیرهای مرتبط و تبیین‌کننده آن می‌تواند زمینه بهبود کارایی مداخله‌ها را به واسطه افزایش دانش از عوامل مرتبط با آن فراهم آورد. در همین رابطه ذهنیت‌های طح‌واره‌ای زیربنایی اساسی روابط افراد محسوب می‌گردند که به صورت طرح‌های هیجانی و شناختی در ذهن افراد بر روابط زناشویی آن‌ها اثر می‌گذارند. همچنین شناسایی نقش حساسیت بین فردی احتمالاً بتواند زمینه بهبود سریع‌تر و کارآمدتر زنان را در سبک‌های حل تعارض زنان تک‌والد فراهم آورد. همچنین مطالعات دیگری در زمینه ذهنیت‌های طح‌واره‌ای و سبک‌های حل تعارض انجام شده است، اما ارتباط دقیق این دو عامل با نقش میانجی حساسیت بین فردی در زنان تک‌والد هنوز به‌طور کامل مورد بررسی قرار نگرفته است. این خلاء پژوهشی می‌تواند فرصتی برای بررسی این رابطه پیچیده و شناسایی راهکارهای مداخلاتی مؤثر در بهبود مهارت‌های حل تعارض در این گروه خاص فراهم آورد. درک این روابط می‌تواند به توسعه مدل‌های درمانی جامع‌تر برای زنان تک‌والد کمک کند. در همین راستا پژوهش حاضر به دنبال پاسخدهی به این سؤال بود که آیا حساسیت بین فردی در رابطه ذهنیت‌های طح‌واره با حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک‌والد نقش میانجی دارد؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل تمامی زنان تک‌والد ۲۰ تا ۳۰ ساله که در نیمه‌ی دوم (شش ماه دوم) سال ۱۴۰۲ ساکن شهر تهران بودند. به منظور تعیین حجم نمونه، از پیشنهاد استیونس (۱۹۹۴) استفاده شد. بر اساس دیدگاه استیونس (۱۹۹۴)، در مدل یابی معادلات ساختاری، تعیین حجم نمونه می‌تواند بین ۵ تا ۲۰ فرد به ازای هر متغیر اندازه‌گیری شده، تعیین شود. با توجه به این ملاک، ۱۳ متغیر برابر

با ۲۶۰ نفر که در این جا بدلیل بالا بردن میزان اعتبار و تعمیم‌دهی و با توجه به جمعیت بالای شهر تهران، حجم نمونه ۴۰۰ نفر به صورت دردسترس انتخاب شدند که به دلیل عدم تکمیل و یا ناقص پر کردن پرسشنامه‌ها توسط ۴۱ نفر؛ خروجی ۳۵۹ نفر شد. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بودند از: زنان ۲۰ الی ۳۰ سال سن داشته (به این دلیل که اولین ارتباطات جدی در این سن رخ می‌دهد و احتمالاً در سن‌های بالاتر با آموزش و تجربه سبک‌های حل تعارض بهتری را برمی‌گزینند)، سکونت در شهر تهران، زندگی با یک والد (حداقل از ۴ سالگی به بعد)، علاقه‌مندی شرکت-کنندگان برای مشارکت در پژوهش بر اساس رضایت آگاهانه، دارا بودن حداقل توانایی خواندن و نوشتن و نیز توانایی جسمی لازم برای تکمیل پرسشنامه‌ها بود. در مقابل از جمله ملاک‌های خروج عدم تکمیل صحیح و دقیق پرسشنامه‌ها و نیز عدم پاسخ‌گویی به گویه‌ها (۳ گویه از هر پرسشنامه) بود. برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و همچنین مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از دو نرم افزار تحلیل آماری SPSS نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۴ صورت گرفت.

ب) ابزار

پرسشنامه حساسیت بین فردی^۱ (IPMS): پرسشنامه حساسیت بین فردی توسط پارکر و بایس در سال ۱۹۸۹ شامل ۳۶ سؤال و سه زیرمقیاس آگاهی بین فردی، نیاز به تأیید، کمرویی و عزت نفس شکننده که در طیف ۴ درجه ای لیکرتی شامل (هیچ‌وقت = ۱ تا همیشه = ۴) نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره برابر ۳۶ و حداکثر برابر ۱۴۴ می‌باشد. روایی همزمان این آزمون در نسخه اصلی با آزمون قضاوت بالینی حساسیت بین فردی برابر با ۰/۷۲ برآورد و برای پایایی کل پرسشنامه ۰/۹۴ و زیرمقیاس‌ها از طریق آلفای کرونباخ بین ۰/۷۳ تا ۰/۸۳ گزارش شد (بایس و پارکر، ۱۹۸۹). در ایران، آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌های آگاهی بین فردی ۰/۷۰، نیاز به تأیید ۰/۵۱، کمرویی ۰/۵۸، عزت نفس شکننده ۰/۷۰ و کل مقیاس ۰/۸۶ ارزیابی شد (محمدیان و همکاران، ۲۰۱۷). در پژوهش حاضر پایایی از طریق آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۹ و برای زیرمقیاس‌ها بین ۰/۶۲ تا ۰/۷۶ به دست آمد.

^۱. interpersonal sensitivity measure

که به صورت «الف» و «ب» مشخص می‌شوند، نمره گذاری آن به صورت صفر و یک است. در مجموع، هر یک از سبک‌های حل تعارض، از طریق ۶ تک‌عبارت اندازه‌گیری می‌شوند. در مطالعه توماس و کیلمن (۱۹۷۴) ضرایب همسانی درونی برای کل پرسشنامه ۰/۹۶ و برای هر یک از راهبردهای رقابت، اجتناب، سازش، توافق و همکاری به ترتیب برابر با ۰/۷۱، ۰/۶۲، ۰/۵۰، ۰/۵۸ و ۰/۶۵ به دست آمد. در مطالعه حسن‌پور و همکاران (۱۳۹۴) ضریب همسانی درونی عامل کلی مقیاس برابر با ۰/۸۶ و برای زیرمقیاس‌ها ۰/۷۳ تا ۰/۸۹ گزارش کرد. در پژوهش حاضر پایایی از طریق آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۷۲ و برای زیرمقیاس‌ها بین ۰/۶۲ تا ۰/۷۳ به دست آمد.

یافته‌ها

میانگین سنی ۳۵۹ نفر شرکت‌کننده در پژوهش برابر با ۲۶/۷۷ با انحراف استاندارد ۲/۰۸ بودند. همچنین بیشترین زنان تک‌والد دارای مدرک تحصیلی کارشناسی به تعداد ۱۷۷ نفر (۴۹/۴ درصد) و کمترین زنان تک‌والد دارای مدرک تحصیلی دکتری به تعداد ۱ نفر (۰/۳ درصد) بودند. بیشترین زنان شرکت‌کننده تک‌والد مجرد به تعداد ۲۳۲ نفر (۶۴/۶ درصد) و کمترین زنان تک‌والد گروه به تعداد ۱۳ نفر (۳/۶ درصد) مطلقه یا بیوه بودند. در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی ارائه شده است.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرها

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی	کمترین نمره	بیشترین نمره
ذهنیت کودک	۱۱۴/۴۰	۳۴/۱۸	-۰/۲۶۵	۰/۱۳۲	۴۶	۲۳۰
ذهنیت مقابله‌ای	۱۱۱/۴۲	۲۴/۴۰	۰/۰۹۷	-۰/۷۶۴	۵۶	۲۰۴
ذهنیت والد	۵۶/۲۲	۱۴/۲۰	-۰/۴۳	۰/۱۳۲	۲۲	۹۶
نمره کل	۲۸۲/۰۵	۶۷/۵۲	-۰/۱۵	-۰/۱۶۷	۱۳۲	۵۱۶
آگاهی بین فردی	۱۹/۱۲	۴/۲۹	-۰/۶۵	۰/۲۳۱	۷	۲۸
نیاز به تأیید	۲۴/۷۸	۳/۲۲	-۰/۶۸۳	۰/۲۳۱	۱۳	۳۲
کمروبی	۱۸/۳۰	۴/۰۳	-۰/۲۶۵	۰/۱۳۲	۷	۲۸
عزت نفس شکننده	۱۱/۶۴	۳/۳۸	-۰/۱۶۶	-۰/۱۶۷	۵	۲۰
اضطراب جدایی	۲۰/۵۷	۴/۵۳	۰/۰۹۷	-۰/۷۶۴	۸	۳۲
نمره کل	۸۸/۳۳	۱۵/۱۳	-۰/۵۶	-۰/۲۳	۴۷	۱۲۸
رقابت	۴/۶۸	۲/۷۷	-۰/۹۲	۰/۴۵	۰	۱۲
سازش	۶/۷۴	۲/۲۱	-۰/۳۲	۰/۶۳	۰	۱۱
اجتناب	۶/۳۲	۱/۹۹	-۰/۴۶	۰/۷۸	۱	۱۲

پرسشنامه ذهنیت‌های طرحواره‌ای^۱ (SMI): این پرسشنامه توسط یانگ و همکاران (۲۰۰۳) طراحی شده و دارای ۱۲۴ سؤال بوده و هدف آن سنجش ۴ ذهنیت طرحواره‌ای است که شامل ذهنیت کودک (گویه‌های ۱-۳۲)، ذهنیت مقابله‌ای (گویه‌های ۳۲-۶۳)، ذهنیت‌های والد (گویه‌های ۶۴-۹۵) و ذهنیت سالم (گویه‌های ۹۶-۱۲۴) است. پرسشنامه از نوع لیکرت شش طبقه‌ای (هیچ‌وقت = ۱، به ندرت = ۲، گاهی = ۳، اغلب = ۴، مدام = ۵ و همیشه = ۶) است. حداقل نمره ۱۲۴ و حداکثر نمره ۷۴۴ می‌باشد. روایی این پرسشنامه با همبستگی با افسردگی و اضطراب بک بررسی شده قدر مطلق آن بالاتر از ۰/۸۹ و پایایی کل پرسشنامه از طریق بازآزمایی ۰/۹۳ و برای زیرمقیاس‌ها بین ۰/۸۱ تا ۰/۹۲ گزارش کردند (یانگ و همکاران، ۲۰۰۳). همچنین حسینی و همکاران (۱۴۰۰) آلفای کرونباخ کل پرسشنامه را در پژوهش خود ۰/۷۷ برای زیرمقیاس‌ها ۰/۷۵ تا ۰/۸۰ گزارش کردند. در پژوهش حاضر پایایی از طریق آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۷ و برای زیرمقیاس‌ها بین ۰/۸۶ تا ۰/۹۵ به دست آمد.

پرسشنامه سبک‌های حل تعارض^۲ (CRS): توماس و کیلمن در سال ۱۹۷۴ این ابزار را با هدف سنجش پنج سبک حل تعارض شامل اجبار (گویه‌های ۱-۶)، اجتناب (گویه‌های ۷-۱۲)، سازش (گویه‌های ۱۳-۱۸)، توافق (گویه‌های ۱۹-۲۴) و همکاری (گویه‌های ۲۵-۳۰) توسعه دادند. این ابزار شامل ۳۰ زوج عبارت است و مشارکت‌کننده باید از میان هر زوج عبارت

۱. schematic mentalities inventory

۲. questionnaire of conflict resolution styles

تحمل برای متغیرها بیشتر از ۰/۴۰ و مقادیر آماره VIF کمتر از ۱۰ بود، بنابراین هم‌خطی میان متغیرهای پیش بین پژوهش نگران‌کننده نبود. در نهایت، مقدار بدست آمده برای آزمون دوربین واتسون برابر با ۱/۷۱ بود و بین مقدار مناسب ۱/۵ الی ۲/۵ قرار داشت، بنابراین می‌توان گفت که فرض استقلال مقادیر خطا نیز از یکدیگر رعایت شده است. همچنین جدول ۲ ضرایب همبستگی متغیرهای مشاهده شده پژوهش با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون را نشان می‌دهد.

قبل از ورود به تحلیل، مفروضه‌های مدلیابی معادلات ساختاری به شرح زیر بررسی شد: ابتدا، مقادیر دورافتاده یا پرت با استفاده از فواصل ماهالانویس در نرم‌افزار اموس بررسی و حذف شدند. سپس نرمال بودن توزیع متغیرها با استفاده از آزمون کلموگروف اسمیرنوف بررسی شد که نتایج نشان داد این آزمون برای همه متغیرها غیرمعنادار و بنابراین توزیع داده‌ها نرمال است. در مرحله بعد، خطی بودن روابط دومتغیری بین متغیرها با نمودار پراکندگی بررسی و تأیید شد. سپس، مقادیر آماره تحمل و VIF برای بررسی هم‌خطی چندگانه متغیرهای پیش‌بین بررسی شد که نتایج نشان داد آماره

جدول ۲. ماتریس همبستگی پیرسون مربوط به متغیرهای مشاهده شده متغیرها

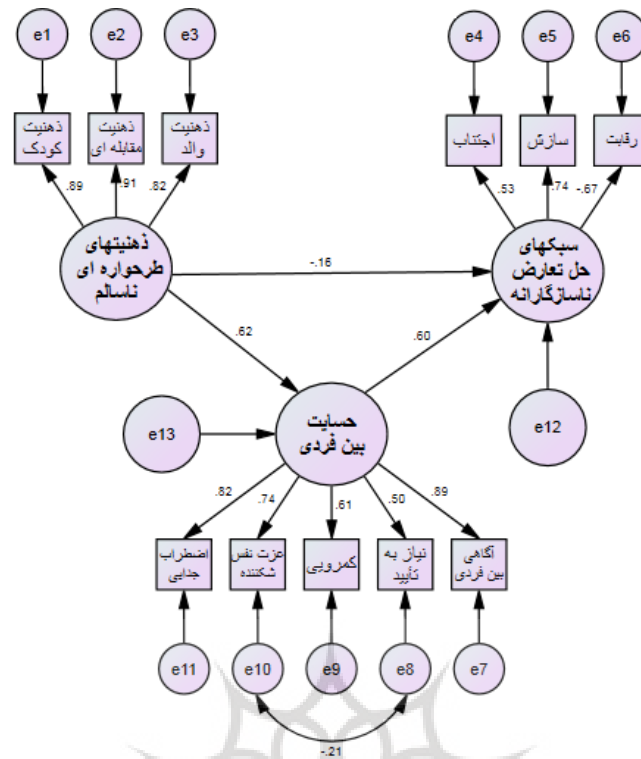
متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱. ذهنیت کودک	۱										
۲. ذهنیت مقابله‌ای	۰/۷۳**	۱									
۳. ذهنیت والد	۰/۷۱**	۰/۷۴**	۱								
۴. آگاهی بین فردی	۰/۴۸**	۰/۴۴**	۰/۴۹**	۱							
۵. نیاز به تأیید	۰/۲۰**	۰/۲۰**	۰/۲۱**	۰/۴۵**	۱						
۶. کمرویی	۰/۱۴**	۰/۲۰**	۰/۳۵**	۰/۶۰**	۰/۴۳**	۱					
۷. عزت نفس شکننده	۰/۴۷**	۰/۴۶**	۰/۵۲**	۰/۶۳**	۰/۲۲**	۰/۴۳**	۱				
۸. اضطراب جدایی	۰/۴۶**	۰/۴۰**	۰/۴۷**	۰/۷۳**	۰/۴۳**	۰/۵۸**	۰/۶۰**	۱			
۹. رقابت	-۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۳	-۰/۲۲**	-۰/۲۰**	-۰/۲۷**	-۰/۱۱*	-۰/۱۸**	۱		
۱۰. سازش	۰/۱۲*	۰/۰۸	۰/۱۳*	۰/۳۴**	۰/۳۲**	۰/۳۷**	۰/۲۳**	۰/۲۸**	-۰/۵۳**	۱	
۱۱. اجتناب	۰/۲۸**	۰/۲۳**	۰/۰۶	۰/۳۰**	۰/۲۰**	۰/۱۴**	۰/۲۲**	۰/۲۳**	-۰/۳۹**	۰/۳۳**	۱

ذکر است که مدل به وسیله شاخص‌های پیشنهادی نرم‌افزار که به صورت پیکان دو جهته مقادیر خطا متغیرها را به هم متصل کرده، اصلاح گردیده است. در جدول ۳، شاخص‌های برازش مدل اصلاحی پژوهش ارائه شده است.

همانطور که نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد تمامی شاخص‌های برازش برای مدل پیش‌بینی سبک حل ناسازگارانه تعارض زنان در دامنه خوب و عالی قرار دارند. این نتایج بدان معناست که داده‌های تجربی مدل مفهومی پژوهش حاضر را تأیید می‌کنند. در جدول ۴ معناداری ضریب مسیرهای مستقیم مدل ارائه شده پژوهش بررسی شده است.

نتایج بدست آمده از آزمون همبستگی پیرسون در جدول ۲ نشان داد که حل ناسازگارانه تعارض با ذهنیت‌های طرحواره‌ای ناسالم رابطه مثبت و معنادار مثبت و معناداری دارد ($P < ۰/۰۵$). همچنین نتایج نشان داد ذهنیت‌های طرحواره‌ای ناسالم با حساسیت بین فردی رابطه مثبت و معناداری دارد ($P < ۰/۰۱$). در شکل ۱ مدل برازش شده پژوهش ارائه شده است.

در شکل ۱ مدل ساختاری پژوهش به صورت بررسی نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه بین ذهنیت‌های طرحواره با حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک‌والد در محیط نرم‌افزار AMOS به همراه ضرایب مسیر آن ارائه شده است. در این مدل ذهنیت‌های طرحواره‌ای (ذهنیت کودک، ذهنیت مقابله‌ای، ذهنیت والد) نقش متغیر برون‌زا (مستقل) را دارند و متغیر حل ناسازگارانه تعارض نیز نقش متغیر درون‌زا (وابسته) را دارد که به صورت یک متغیر مکنون با سه خرده مقیاس خود آشکار شده است. متغیر حساسیت بین فردی نیز نقش میانجی داشته و شامل پنج حیطه است. لازم به

شکل ۱. نگاره مدل اصلاح شده پیشنهادی پژوهش در حالت استاندارد

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل اصلاحی پژوهش

نوع شاخص نیکویی برازش	حدود شاخص برای برازش قابل قبول	حدود شاخص برای برازش خوب	حدود شاخص برای برازش عالی	اندازه مشاهده شده	نتیجه برازش
مقدار آماره $(df\chi^2)$	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۵	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۳	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۲	۹۷/۱۱ (۴۰)	خوب
χ^2 آزمون p-value	نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی کمتر از ۰/۱	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۰۱	خوب
نسبت آماره χ^2 به درجه آزادی	کمتر از ۰/۱	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۰۵	۲/۴۳	خوب
RMSEA	کمتر از ۰/۱	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۶۴	خوب
SRMR	کمتر از ۰/۱	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۰/۰۵	۰/۰۵۹	خوب
CFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۹۶۹	عالی
NFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۹۴۸	خوب
TLI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۹۵۷	عالی
GFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۹۵۴	عالی
AGFI	بیشتر از ۰/۸	بیشتر از ۰/۹	بیشتر از ۰/۹۵	۰/۹۲۵	خوب

جدول ۴. معناداری ضرایب مسیرهای مستقیم مدل

مسیر مستقیم	ضریب مسیر استاندارد (β)	ضریب مسیر غیر استاندارد	اندازه بحرانی	معناداری
ذهنیت‌های طرحواره‌ای بر حساسیت بین فردی	۰/۶۲	۰/۰۸	۱۱/۵۵	۰/۰۰۱
ذهنیت‌های طرحواره‌ای بر حل ناسازگارانه تعارض	-۰/۱۶	-۰/۰۱	-۱/۸۵	۰/۰۶۵
حساسیت بین فردی بر حل ناسازگارانه تعارض	۰/۶۰	۰/۰۷	۵/۷۹	۰/۰۰۱

تعارض در زنان تک والد مثبت و معنادار است. برای بررسی معناداری اثرات غیرمستقیم مدل پیش‌بینی سبک حل ناسازگارانه تعارض زنان تک والد و بررسی اثر میانجی‌گری حساسیت بین فردی در مدل، از آزمون سوبل استفاده شد. جدول ۵ این نتایج را بطور خلاصه نشان می‌دهد.

نتایج ارائه شده در جدول ۴ نشان می‌دهد که اثر مستقیم ذهنیت‌های طح‌واره‌ای بر حساسیت بین فردی مثبت و معنادار است. اما ذهنیت‌های طح‌واره‌ای بر حل ناسازگارانه تعارض منفی و معنادار نیست. همچنین نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که اثر مستقیم حساسیت بین فردی بر حل ناسازگارانه

جدول ۵. اثر غیرمستقیم سبک حل ناسازگارانه تعارض بر اساس ذهنیت‌های طح‌واره‌ای با نقش میانجی حساسیت بین فردی

مسیر غیرمستقیم	اثر غیرمستقیم استاندارد	اندازه سوبل	معناداری
ذهنیت‌های طح‌واره‌ای ← حساسیت بین فردی ← حل ناسازگارانه تعارض	۰/۳۶۹	۰/۴۶۹	۰/۲۸۲

اغلب ریشه در تجربیات اولیه فرد دارند، می‌توانند بر نحوه نگرش افراد به خود و دیگران تأثیر گذاشته و منجر به ایجاد سبک‌های حل تعارض ناسازگارانه شوند. به‌طور خاص، زنانی که در دوران کودکی تجربیات طرد یا بی‌توجهی داشته‌اند، ممکن است ذهنیت‌های منفی از خود و روابط بین فردی خود داشته باشند که به‌طور مستقیم بر نحوه برخورد آن‌ها با تعارض‌ها تأثیر می‌گذارد (فوتشابر و همکاران، ۲۰۱۹). این ذهنیت‌ها می‌توانند موجب افزایش حساسیت فرد به طرد یا رد شدن در روابط شوند و در نتیجه، او به‌طور ناخودآگاه به سبک‌های حل تعارض ناسازگارانه مانند اجتناب یا پرخاشگری روی آورد (یانگ و همکاران، ۱۴۰۳). در این میان، حساسیت بین فردی به‌عنوان یک عامل میانجی می‌تواند این فرآیند را تسهیل کند. زنانی که از حساسیت بالاتری نسبت به طرد یا پذیرش در روابط برخوردارند، بیشتر احتمال دارد که در مواجهه با تعارض، واکنش‌های شدیدتر یا نادرست نشان دهند (داربانای و همکاران، ۲۰۱۶). در واقع، حساسیت بین فردی به‌عنوان یک عامل میانه، می‌تواند شدت یا کاهش تأثیر طح‌واره‌های منفی را بر سبک‌های حل تعارض تنظیم کند، به‌طوری‌که زنان تک‌والد ممکن است این سبک‌های ناسازگارانه را در پاسخ به تهدیدات عاطفی تقویت کنند که همسو با نتایج پژوهش‌های نشان داده‌اند که زنان تک‌والد، به دلیل تجربه‌های گذشته و فشارهای روانی ناشی از مسئولیت‌های متعدد، ممکن است بیشتر مستعد رفتارهای حل تعارض ناسازگارانه باشند (اوتسوکا و همکاران، ۲۰۱۷). این یافته‌ها می‌تواند به توسعه مدل‌های درمانی و مشاوره‌ای کمک کند که در آن، تغییر طح‌واره‌های منفی و کاهش حساسیت‌های بین فردی در راستای بهبود مهارت‌های حل تعارض در زنان تک‌والد، به‌ویژه در مواجهه با چالش‌های روابط عاطفی و اجتماعی، مدنظر قرار گیرد. بنابراین، پژوهش‌های آینده

بررسی معناداری اثر غیرمستقیم در جدول ۵ نشان می‌دهد که ذهنیت‌های طح‌واره‌ای بر سبک حل ناسازگارانه تعارض زنان تک‌والد از طریق حساسیت بین فردی معنا دارند؛ به عبارت دیگر، حساسیت بین فردی در ارتباط بین ذهنیت‌های طح‌واره‌ای با سبک حل ناسازگارانه تعارض زنان تک‌والد نقش میانجی‌گر را ایفا می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی حساسیت بین فردی در رابطه بین ذهنیت‌های طح‌واره‌ای با حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک والد بود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ذهنیت‌های طح‌واره‌ای (ذهنیت کودک، ذهنیت مقابله‌ای، ذهنیت والد) بر حل ناسازگارانه تعارض اثر غیرمستقیم از طریق حساسیت بین فردی دارند. این یافته با نتایج بدست آمده از پژوهش‌های ماسارگلاری و سرکس (۲۰۲۴) مبنی بر بررسی رابطه بین سبک‌های حل تعارض با مهارت‌ها و حساسیت بین فردی؛ فوسیانی و همکاران (۲۰۲۴) مبنی بر تأثیر سبک‌های حل تعارض خلاقانه و سازگار بر تعارضات و حساسیت‌های بین فردی؛ جانوسکی و همکاران (۲۰۲۳) مبنی بر رابطه بین طح‌واره‌های ناسازگار اولیه و مشکلات بین فردی با استفاده از سناریوهای بین فردی نشان‌دهنده طرد؛ مهدی‌فر و همکاران (۲۰۲۳)؛ مبنی بر نقش ذهنیت‌های طح‌واره‌ای بر حساسیت بین فردی و چشمه‌نوشی و همکاران (۲۰۲۱)؛ مبنی بر تأثیر ذهنیت‌های طح‌واره‌ای بر سبک‌های حل تعارض همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت که رابطه میان ذهنیت‌های طح‌واره‌ای و سبک‌های حل تعارض ناسازگارانه در زنان تک‌والد پیچیدگی‌های خاص خود را دارد که به‌ویژه با توجه به نقش میانجی حساسیت بین فردی قابل توجه است. ذهنیت‌های طح‌واره‌ای، که

می‌توانند به بررسی مداخلات خاصی پرداخته که به این زنان کمک کند تا از طریق تغییر در ذهنیت‌های طرحواره‌ای و کاهش حساسیت‌های بین فردی، سبک‌های حل تعارض خود را به شیوه‌های مؤثرتر و سازگارانه‌تری تغییر دهند.

همچنین نتایج نشان داد که ذهنیت‌های طرحواره‌ای بر حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک‌والد اثر مستقیم معناداری دارد. در تبیین یافته بدست آمده می‌توان گفت که رابطه بین ذهنیت‌های طرحواره‌ای و سبک‌های حل تعارض ناسازگارانه در زنان تک‌والد به‌ویژه تحت تأثیر تجربیات اولیه و الگوهای رفتاری شکل گرفته در دوران کودکی قرار دارد (بانگ و همکاران، ۱۴۰۳). ذهنیت‌های طرحواره‌ای که اغلب از تجربیات منفی مانند طرد یا بی‌توجهی از سوی والدین ناشی می‌شوند، می‌توانند به شکل‌گیری باورهای منفی درباره خود و دیگران منجر شوند. این باورها در نهایت می‌توانند سبک‌های ناسازگارانه‌ای چون اجتناب یا پرخاشگری در مواجهه با تعارضات را تقویت کنند. زنان تک‌والدی که در دوران کودکی دچار آسیب‌های عاطفی شده‌اند، ممکن است به دلیل حساسیت‌های بالای خود به طرد یا بی‌توجهی، در هنگام مواجهه با تعارضات از این سبک‌ها استفاده کنند. به‌ویژه زمانی که آن‌ها احساس تهدید یا رهاشدگی عاطفی می‌کنند، این رفتارها بیشتر بروز می‌یابد. از سوی دیگر، طرحواره‌های منفی به‌ویژه در رابطه با احساس شایستگی و اعتماد به دیگران، می‌توانند منجر به واکنش‌های بیش‌ازحد احساسی و ناتوانی در مدیریت مؤثر تعارضات شوند (فوتشابر و همکاران، ۲۰۱۹). در مجموع، ذهنیت‌های طرحواره‌ای منفی در زنان تک‌والد می‌توانند تأثیر مستقیمی بر شیوه‌های ناسازگارانه حل تعارض در روابط آن‌ها داشته باشند که همسو با پژوهش چشمه‌نوشی و همکاران (۲۰۲۱) که نشان دادند با تغییر ذهنیت‌های طرحواره‌ای ناسازگار می‌توان بسیار از سبک‌های حل تعارض ناسازگار را در زنان بهبود بخشید.

در رابطه با اثر مستقیم حساسیت بین فردی بر حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک‌والدی می‌توان گفت که رابطه حساسیت بین فردی و سبک‌های حل تعارض ناسازگارانه در زنان تک‌والد به‌طور مستقیم تحت تأثیر تجربیات عاطفی و اجتماعی آن‌ها قرار دارد. زنان تک‌والدی که حساسیت بالایی به طرد یا بی‌توجهی دارند، به دلیل تجربه‌های گذشته‌ای مانند طلاق یا جدایی، ممکن است در مواجهه با تعارض‌ها واکنش‌های شدیدتر و ناسازگارانه‌تری نشان دهند (داریانای و همکاران، ۲۰۱۶). این حساسیت

می‌تواند موجب شود که آن‌ها به‌طور ناخودآگاه از سبک‌های اجتناب یا پرخاشگری استفاده کنند، زیرا از ترس آسیب‌های عاطفی و اجتماعی ناشی از شکست روابط، به دنبال دفاع از خود می‌روند. حساسیت بالای بین فردی در این زنان ممکن است توانایی آن‌ها را برای حل تعارضات به‌صورت سازگارانه محدود کند و به واکنش‌های هیجانی و افراطی منجر شود (چاودا و نیسارگا، ۲۰۲۳). که همسو با نتایج یافته‌های پژوهش ماسارگلاری و سرکس (۲۰۲۴)؛ که نشان دادند سبک‌های حل تعارض مادران نقش مهمی در حساسیت و مهارت‌های بین فردی مادران و مشکلات رفتاری کودکان دارند و نیز فوسیانی و همکاران (۲۰۲۴)؛ که نشان دادند می‌توان با داشتن سبک‌های حل تعارض سازگارانه تعارضات و حساسیت‌های بین فردی را در زنان کاهش داد. علاوه بر این، زنان تک‌والد ممکن است به دلیل فشارهای اقتصادی و روانی روزمره، توانایی کمتری در کنترل و مدیریت تعارضات در روابط خود داشته باشند. این امر باعث می‌شود که سبک‌های حل تعارض آن‌ها بیشتر به‌سوی رفتارهای ناسازگارانه و واکنش‌های احساسی کشیده شود. در نتیجه، حساسیت بالا به روابط و طرد شدن می‌تواند موجب تقویت سبک‌های حل تعارض ناسازگارانه شود که به‌ویژه در موقعیت‌های استرس‌زا و عاطفی آشکار می‌شود.

در مجموع نتایج بدست آمده نشان داد که ذهنیت‌های طرحواره‌ای و همچنین حساسیت بین فردی اثر مستقیم معناداری بر حل ناسازگارانه تعارض در زنان تک‌والد دارند. علاوه بر این حساسیت بین فردی میانجی رابطه میان ذهنیت‌های طرحواره‌ای و حل ناسازگارانه تعارض است. بر همین اساس این یافته حاکی از اهمیت و نقش ذهنیت‌های طرحواره‌ای (کودک، مقابله ای و والد) و همچنین حساسیت بین فردی در حل ناسازگارانه تعارض بوده و مداخله‌های ارزیابی و درمان برای زنان تک‌والد با سبک‌های ناسازگارانه حل تعارض می‌تواند به نقش حساسیت بین فردی با توجه به ذهنیت‌های طرحواره‌ای به عنوان زیربنای آن می‌تواند زمینه خدمات‌رسانی بهتر به این جمعیت را فراهم آورد.

از جمله محدودیت‌های پژوهش شامل عمومی‌سازی نتایج؛ چون پژوهش تنها به گروه خاصی از زنان تک‌والد تعلق داشت و نتایج به‌دست آمده قابل تعمیم به سایر گروه‌ها نیست. محدودیت‌های روش‌شناسی؛ استفاده از ابزارهای خودگزارشی برای اندازه‌گیری ذهنیت‌های طرحواره‌ای و حساسیت بین فردی ممکن است تحت تأثیر سوگیری‌های اجتماعی یا

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: به منظور حفظ اصول اخلاقی در این پژوهش، سعی شد پس از کسب رضایت شرکت کنندگان، داده‌ها جمع‌آوری شود. همچنین به شرکت کنندگان در خصوص حفظ اطلاعات خصوصی و ارائه نتایج بدون ذکر نام و مشخصات شناسنامه افراد اطمینان داده شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندگان: این مقاله از رساله دکتری نویسنده اول و به راهنمایی نویسنده دوم و مشاوره نویسنده سوم استخراج شده است.

تضاد منافع: نویسندگان همچنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از اساتید راهنما و مشاوران این تحقیق و زنان تک‌والدی که در این پژوهش شرکت کردند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

ادراکی قرار گیرد، که می‌تواند دقت نتایج را محدود کند. همچنین ممکن است جمع‌آوری داده‌ها از نمونه‌های کوچک یا خاصی باعث کاهش اعتبار بیرونی پژوهش شود. تأثیر متغیرهای دیگر؛ ممکن است متغیرهای دیگری که تأثیر قابل توجهی بر حل تعارض در زنان تک‌والد دارند، مانند سطح تحصیلات، وضعیت مالی، یا نوع تجربه گذشته، در این پژوهش لحاظ نشوند. کنترل همه عوامل ممکن نیست و این می‌تواند بر دقت نتایج تأثیر بگذارد. محدودیت‌های زمانی و مکانی؛ انجام پژوهش در یک بازه زمانی خاص یا در یک مکان خاص ممکن است تأثیرگذار باشد و پژوهشگر قادر به انجام تحقیقات طولانی‌مدت یا در مکان‌های مختلف نباشد. این محدودیت‌ها می‌تواند مانع از شناسایی روندهای بلندمدت یا تفاوت‌های جغرافیایی شود. بر همین اساس می‌توان پیشنهاد داد که برنامه‌های آموزشی مبتنی بر شناخت و تغییر ذهنیت‌های طرحواره‌ای منفی می‌تواند به زنان تک‌والد کمک کند تا سبک‌های حل تعارض ناسازگارانه را شناسایی و اصلاح کنند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل کارگاه‌های گروهی، جلسات مشاوره فردی یا درمان‌های مبتنی بر طرحواره باشند که به آن‌ها تکنیک‌های مؤثری برای مدیریت تعارضات ارائه دهد. و ایجاد شبکه‌های حمایتی از طریق گروه‌های مشاوره‌ای یا اجتماعی می‌تواند به کاهش حساسیت‌های بین فردی در زنان تک‌والد کمک کند. این حمایت‌ها می‌توانند به آن‌ها این امکان را بدهند که به‌طور مؤثرتر با چالش‌های روزمره مقابله کنند و روابط خود را به‌طور مثبت‌تری مدیریت نمایند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع

حسن پور، مرضیه؛ ایزدیان، زینب؛ ایزدیان، محمدحسن؛ غلامی مطلق، فرزانه. (۱۳۹۴). ارتباط سبک‌های مدیریت تعارض و مهارت‌های تفکر انتقادی پرستاران در محیط‌های بالینی. نشریه پژوهش پرستاری / ایران. ۱۰ (۴)، ۵۸-۶۶.

<http://ijnr.ir/article-1-1628-fa.html>

حسینی، سیدعلی؛ کلانتری، علیرضا. ر؛ و رفیعی نیا، پروین. (۱۴۰۰). نقش پیش‌بینی کننده ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای و دشواری در تنظیم هیجان در اضطراب بیماری کرونا. روان‌شناسی بالینی، ۱۳(۲)، ۱۸۱-۱۹۰.

<https://doi.org/10.22075/jcp.2021.22943.2113>

صفایی، فاطمه؛ دیوانی، اعظم؛ تاجیک خاوه، مریم؛ قاسمی، ملیکا. (۱۴۰۲). نقش خانواده و والدین در تربیت عاطفی و اجتماعی دانش آموزان، اولین همایش بین‌المللی معلمان برتر و مدارس پیشرو در هزاره سوم، بوشهر.

<https://civilica.com/doc/1962547>

لطافتی بريس، رامین؛ قمری کیوی، حسین؛ کیانی، احمدرضا؛ شیخ الاسلامی، علی. (۱۴۰۰). مقایسه اثربخشی درمان مبتنی بر ذهنیت‌های طرحواره‌ای و درمان هیجان‌مدار بر سبک‌های حل تعارض همسران تازه ازدواج کرده دارای تعارض، رویش روان‌شناسی، ۱۰(۹)، ۱۸۶-۱۹۲.

<http://frooyesh.ir/article-1-2882-fa.html>.

یانگ، جفری؛ کلوکسکو، ژانت؛ ویشار، مارجوری. (۱۴۰۳). طرحواره درمانی راهنمای کاربردی برای متخصصین بالینی (جلد ۱ و ۲)، ترجمه حسن حمیدپور و زهرا اندوز، تهران، انتشارات ارجمند.

<https://www.arjmandpub.com/book/522>

References

Arntz, A., & Jacob, G. (2017). *Schema therapy in practice: An introductory guide to the schema mode approach*. John Wiley & Sons. <https://www.amazon.com.au/Schema-Therapy-Practice-Introductory-Approach/dp/1119962862>

Boyce, P., & Parker, G. (1989). Development of a scale to measure interpersonal sensitivity. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 23(3), 341-351. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/2803146/>

Chavda, K., & Nisarga, V. (2023). Single parenting: Impact on child's development. *Journal of Indian Association for Child and Adolescent Mental Health*, 19(1), 14-20. <https://doi.org/10.1177/09731342231179017>

Cheshmeh Noshi, M., Arefi, M., Afshari Nia, K., & Amiri, H. (2021). Effect of schema-based couple therapy

and solution-oriented couple therapy on marital conflict resolution styles in women referring to counseling centers. *Razavi International Journal of Medicine*, 9(4), 67-72. (In Persian). <https://doi.org/10.30483/RIJM.2021.254300.1132>

Daryanani, I., Hamilton, J. L., Abramson, L. Y., & Alloy, L. B. (2016). Single mother parenting and adolescent psychopathology. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 44(7), 1411-1423. <https://doi.org/10.1007/s10802-016-0128-x>

Feeney, J. A., & Karantzas, G. C. (2017). Couple conflict: Insights from an attachment perspective. *Current Opinion in Psychology*, 13, 60-64. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.04.017>

Figge, C. J., Martinez-Torteya, C., Bogat, G. A., & Levendosky, A. A. (2021). Child appraisals of interparental conflict: The effects of intimate partner violence and parent-child relationship quality. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(9-10), NP4919-NP4940. <https://doi.org/10.1177/0886260518794509>

Fousiani, K., Michelakis, G., & De Jonge, K. M. M. (2024). Empowering women for creative solutions in interpersonal conflict at work. *International Journal of Conflict Management, ahead-of-print* (ahead-of-print). <https://doi.org/10.1108/IJCM-12-2023-0247>

Fuchshuber, J., Hiebler-Ragger, M., Kresse, A., Kapfhammer, H. P., & Unterrainer, H. F. (2019). The influence of attachment styles and personality organization on emotional functioning after childhood trauma. *Frontiers in Psychiatry*, 10, 643. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2019.00643>

Georgiades, A., Almuqrin, A., Rubinic, P., et al. (2023). The association between psychosocial stress, interpersonal sensitivity, social withdrawal and psychosis relapse: A systematic review. *Schizophrenia*, 9(1), 22. <https://doi.org/10.1038/s41537-023-00349-w>

Hassanpour, M., Yazidian, Z., Yazidian, M. H., & Absolute slavery, F. (2015). The relationship between conflict management styles and critical thinking skills of nurses in clinical environments. *Iranian Nursing Research Journal*, 10(4), 58-66. (In Persian). <http://ijnr.ir/article-1-1628-fa.html>

Hawkins, D. N., & Booth, A. (2005). Unhappily ever after: Effects of long-term, low-quality marriages on well-being. *Social Forces*, 84(1), 451-471. <https://www.jstor.org/stable/3598312>

Hosseini, S. A., Police station, A., & Rafiinia, P. (2021). The predictive role of schema mentalities and difficulty in emotion regulation in anxiety of corona

- disease. *Clinical Psychology*, 13(2), 181-190. (In Persian).
<https://doi.org/10.22075/jcp.2021.22943.2113>
- Janovsky, T., Rock, A. J., Thorsteinsson, E. B., Clark, G. I., Polad, V., & Cosh, S. (2023). Assessing the relationship between early maladaptive schemas and interpersonal problems using interpersonal scenarios depicting rejection. *PLOS One*, 18(10), e0288543.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0288543>
- Kantova, K. (2022). Parental involvement and education outcomes of their children. *IES Working Paper*, No. 1/2022, Charles University in Prague, Institute of Economic Studies (IES), Prague.
<https://doi.org/10.1007/BF02334730>
- Laftati Brace, R., Qamari Kiwi, H., Kayani, A. R., & Sheikh al-Islami, A. (2021). Comparing the effectiveness of therapy based on schema mentalities and emotion-oriented therapy on the conflict resolution styles of conflicted newly married spouses. *Roish Psychology*, 10(9), 186-192. (In Persian) <http://frooyesh.ir/article-1-2882-fa.html>
- Lee, K. U., Jung, N. Y., Rauch, S. A., Chae, J. H., Lee, H. K., Kweon, Y. S., & Lee, C. T. (2013). Psychometric properties of the Korean version of the Interpersonal Sensitivity Measure (IPSM-K). *Comprehensive Psychiatry*, 54(7), 918-924.
<https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2013.03.022>
- Masaroğulları, N., & Çerkez, Y. (2024). The mediating role of mothers' conflict resolution skills in the relationship between mothers' communication skills and behavioral problems of children aged 3-6 years. *Current Psychology*, 43, 21032-21045.
<https://doi.org/10.1007/s12144-024-05888-8>
- Masillo, A., Valmaggia, L., Saba, R., Brandizzi, M., Lo Cascio, N., Telesforo, L., & Fiori Nastro, P. (2017). Interpersonal sensitivity, bullying victimization and paranoid ideation among help-seeking adolescents and young adults. *Early Intervention in Psychiatry*, 13, 57-63. <https://doi.org/10.1111/eip.12447>
- Mehdifar, A., Amirmahmoudi, F., Sabaghian Baghdadabad, H., Zaighaminejad, E., & Shahabizadeh, M. (2023). Effectiveness of schema therapy on the interpersonal relationships dimensions in clients with substance dependence. *Iranian Journal of Educational Research*, 2(3), 41-55. (In Persian). <https://doi.org/10.22034/2.3.41>
- Mohammadian, Y., Mahaki, B., Lavasani, F. F., Dehghani, M., & Vahid, M. A. (2017). The psychometric properties of the Persian version of interpersonal sensitivity measure. *Journal of Research in Medical Sciences: The Official Journal of Isfahan University of Medical Sciences*, 22. (In Persian). <https://doi.org/10.4103/1735-1995.199093>
- Nicol, A., Mak, A. S., Murray, K., Walker, I., & Buckmaster, D. (2020). The relationships between early maladaptive schemas and youth mental health: A systematic review. *Cognitive Therapy and Research*, 44, 715-751.
<https://doi.org/10.1007/s10608-020-10092-6>
- Otsuka, A., Takaesu, Y., Sato, M., Masuya, J., Ichiki, M., Kusumi, I., & Inoue, T. (2017). Interpersonal sensitivity mediates the effects of child abuse and affective temperaments on depressive symptoms in the general adult population. *Neuropsychiatric Disease and Treatment*, 13, 2559-2568.
<https://doi.org/10.2147/NDT.S144788>
- Ranjan, R., Nath, S., Jha, S., & Narasimha, V. L. (2023). Single parent adoption in India: Mental health and legal perspectives and the way forward. *Journal of Postgraduate Medicine*, 69(4), 215-220.
https://doi.org/10.4103/jpgm.jpgm_718_22
- Re Ccabson, N. W. (2024). Effects of single parenthood in the education system. *International Journal of Educational Research*, 68, 56-59.
<https://doi.org/10.1007/3-14-pdf>
- Richey, J., & Anderson, L. (2021). Coping mechanisms and resilience in single-parent households: The role of parental well-being. *Journal of Family Psychology*, 35(3), 426-438.
<https://doi.org/10.1037/fam0000784>
- Shafiee, M., & Khosravi, S. (2020). Parenting styles and their impact on the mental health of children: A systematic review. *Iranian Journal of Psychiatry*, 15(4), 242-251. (In Persian).
<https://doi.org/10.18502/ijps.v15i4.5160>
- Shams, A., & Yavari, A. (2023). Emotion regulation and interpersonal sensitivity in women: A study of the role of conflict resolution strategies. *Journal of Psychological Studies*, 42(1), 77-92. (In Persian).
<https://doi.org/10.30499/jps.2023.26436.1123>
- Shaver, P. R., & Mikulincer, M. (2016). Adult attachment and the regulation of emotions: From theory to practice. *International Journal of Behavioral Development*, 40(1), 5-14.
<https://doi.org/10.1177/0165025415612683>
- Steiger, J. H., & Thayer, M. A. (2022). The role of self-compassion in reducing interpersonal sensitivity in stressful environments. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 41(2), 100-115.
<https://doi.org/10.1521/jscp.2022.41.2.100>

- Van Vreeswijk, M., Broersen, J., & Nadort, M. (2014). *Schema therapy: A practitioner's guide*. Wiley-Blackwell. <https://www.amazon.com/Schema-Therapy-Practitioners-Guide/dp/0470684623>
- Weiss, A. R., & Harris, L. (2017). Interpersonal sensitivity as a mediator in predicting mental health outcomes in young adults. *Journal of Personality Disorders*, 31(5), 567-578. https://doi.org/10.1521/pedi_2016_30_274
- West, J., & McNally, L. (2020). Conflict resolution and relationship quality: Effects of communication skills and personality traits in married couples. *Journal of Marriage and Family Therapy*, 46(2), 214-226. <https://doi.org/10.1111/jmft.12413>
- Young, J. E., & Klosko, J. S. (1994). *Cognitive therapy for personality disorders: A schema-focused approach*. Guilford Press.
- Zanjani, S., & Ghaffari, M. (2023). The impact of family conflict resolution strategies on adolescent behavior: A cross-sectional study. *Journal of Child and Adolescent Psychology*, 25(3), 130-145. (In Persian). <https://doi.org/10.1108/JCAP-09-2022-0568>
- Zhang, X., & Liu, X. (2019). Parenting styles and psychological well-being in single-parent families: A comparative study. *Journal of Family Studies*, 25(4), 1123-1135. <https://doi.org/10.1080/13229400.2019.1661982>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی